

Možno si pamätáte, že pred časom sme sa modlili za Metropolitné zhromaždenie a jeho účastníkov. Za čo sme sa to vlastne modlili?

Kým Radu hierarchov vytvárajú len biskupi metropolitnej cirkvi sui iuris, Zhromaždenie metropolitnej cirkvi sui iuris tvoria spolu s biskupmi aj ostatní miestni hierarchovia, čiže aj titulárni biskupi, protosynceli a synceli, predstavení reholí, rektori katolíckych a cirkevných univerzít, dekaní teologických fakúlt a fakúlt kánonického práva, ktoré majú sídlo na teritóriu metropolitnej cirkvi sui iuris, tiež rektori vyšších seminárov, aspoň jeden presbyter z každej eparchie, jeden rehoľník alebo člen spoločenstva spoločného života na spôsob rehoľníkov a dvoch svetských kresťanov. Do Zhromaždenia metropolitnej cirkvi sui iuris môžu byť pozvaní aj ďalší členovia, ak to pripúšťajú štatúty. Zhromaždenie metropolitnej cirkvi sui iuris je poradnou inštitúciou, ktoré svojou radou pomáha metropolitovi i Rade hierarchov v záležitostiach väčšieho významu, osobitne ak ide o formy a prostriedky apoštolátu, cirkevnú disciplínu, nové pastoračné výzvy a podobne. Má byť zvolané aspoň raz za päť rokov a k jeho zvolaniu sa vyžaduje súhlas Rady hierarchov metropolitnej cirkvi sui iuris. Zhromaždeniu metropolitnej cirkvi sui iuris predsedá metropolita, ktorý ho môže preložiť, predĺžiť, prerušiť i ukončiť.

Pripravil o. Peter Šturák ml.

FARSKÉ OZNAMY

◆ Modlitby matiek budú v pondelok 18. a 25. júna večer. Telocvičňa na ZŠ Prostějovská bude v tie isté dni. Modlitby mužov v chráme a biblická škola v sakristii budú v utorok 19. a 26. júna večer. Nácvič zboru bude v stredu 20. a 27. júna večer. Tichá adorácia s Korunkou k Božiemu milosrdenstvu a požehnaním bude vo štvrtok 21. a 28. júna v čase 19:00 - 21:00 hod. Kantorská škola bude v piatok 22. júna po detskej sv. liturgii. Stretka na fare už tento školský rok nebudú.

◆ V sobotu 23. júna vás pozývame zúčastniť sa kňazskej vysviacky nášho diakona Jána Dvorščáka v Ľutíne pri sv. liturgii o 10:00 hod. Kto by mal záujem ísť autobusom, nech sa nahlási čím skôr v sakristii chrámu. Odchod bude ráno o 8:00 hod. zo zastávky Centrum.

◆ V nedeľu 24. júna máme sviatok Narodenia sv. Jána Krstiteľa. Po sv. liturgiách bude myrovanie. Keďže ide o patróna našej archieparchie, pozývame vás

na archieparchiálnu odpustovú slávnosť do katedrálneho chrámu so začiatkom o 10:00 hod.

◆ V utorok 26. júna vás pozývame na odhalenie a posvätenie kríža pri príležitosti 50. výročia vzkriesenia Gréckokatolíckej cirkvi v bývalom Československu. pri Divadle Jonáša Záborského. Presný čas bude včas oznámený.

◆ Vo štvrtok 28. júna bude mariánske večeradlo obetované za kňazov pred Najsvätejšou Eucharistiou so začiatkom o 18:45 hod.

◆ V piatok 29. júna máme prikázaný sviatok sv. apoštolov Petra a Pavla. Pri sv. liturgiách o 6:30 a 17:30 hod. bude zbierka na Dobročinné diela Sv. Otca a myrovanie.

◆ Primície novokňaza Jána Dvorščáka budú v našom chráme v nedeľu 1. júla pri sv. liturgii o 10:30 hod. Srdečne vás všetkých v jeho mene pozývame.

o. Peter Kačur

Moc slova

Jeden panovník z dávnych čias sa zamýšľal nad otázkami života. Pretože ho znepokojovala podstata dobra a zla, prikázal svojmu sluhovi, aby pri niesol orgány, ktoré sú najlepšie, najkrajšie a najcennejšie.

Sluha priniesol zvierací jazyk a srdce. Panovník si orgány prehládol, premýšľal o ich význame a potom sluhu poslal, aby priniesol najškaredšie a najhoršie orgány.

Sluha šiel a opäť priniesol srdce a jazyk. Udivený panovník sa ho opýtal: „Prinášaš srdce a jazyk ako tie najlepšie orgány a súčasne aj ako tie najhoršie, ako to?“

Sluha skromne odpovedal: „Keď to, čo človek cíti a čo si myslí, ide úprimne zo srdca a jazyk hovorí čestne len pravdu, sú srdce a jazyk tie najcennejšie orgány. Človek, ktorému patria, sa cíti zdravý a šťastný. Keď sa však zo srdca stane vrahovo sídlo, ktoré popiera svoje prianie a jazyk vraví iba nepravdu a faloš, sú oba orgány pre človeka, ktorému patria, skutočným trestom. Svár, ktorý navonok rozsieva, naplní aj jeho vnútro a šťastie sa od neho odvracia.“

Tento príbeh vyjadruje jednu úžasnú pravdu. Netreba vôbec chodiť ďaleko, aby sme našli niečo, čo je naj. Všetci to vlastnime a narábame s tým. Je to slovo, ktoré sa stáva vyjadrením našich pocitov a myšlienok. Slovo, ktorým sa dotykame sveta okolo nás a pomocou ktorého my vplyvame na tento svet. Slovo, ktoré má veľkú moc.

Poznám jeden manželský pár,

ktorý sa zdieľal z toho, ako zvláda ťažké situácie v manželstve a rodine. Manžel hovorí, že ak je jedno z ich detí choré, manželka ho stále prosí o to, aby jej povedal, že to bude v poriadku. Jednoducho to potrebuje počuť, aby sa upokojila.

Aká silná dokáže byť naša viera vo vypovedané slovo. Aké je potrebné počuť v našom živote slová, ktorým môžeme dôverovať.

Mnohí z nás zažili podobné alebo rovnaké situácie, v ktorých doslova žiadali svojich blízkych, aby im povedali, že to, čo ich čaká, dopadne dobre. Toto vedia prichádza za Ježišom stotník a prosí ho o uzdravenie svojho sluhu. Nenalieha naňho, prosí ho, aby sa ani neunúval prísť do jeho domu. Stačí mu jeho slovo, ktoré sluhu určite uzdraví. Prečo? Lebo sa považuje za nehodného prijať pod svojou strechou takúto vzácnu návštevu.

Slovo má teda veľkú moc. Dokáže život dať i vziať. Dokáže povzbudiť a upokojiť znepriatelené strany, no na druhej strane dokáže rozduchať či zapáliť vášne v srdci človeka a spôsobiť tým veľké zlo. Slovom sa dá vládnuť i byť ovládaný. Ježiš však slovo nikdy nepoužil proti človeku. Sám totiž vraví, že hovorí pravdu, lebo on pozná svojho Otca.

Ako sme na tom my? Pre každého z nás má Boh pripravené prísluby, ktoré chce naplniť. Stačí nám Kristovo slovo, aby sme boli pokojní?

o. Peter Kačur

LITURGICKÝ PROGRAM

Pondelok, 18. jún

Svätý mučeník Leontios
06:30 csl. sv. lit. (HP 109); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 108); Ap. zač. 109 (Rim 12, 4 – 5; 15 – 21); Mt zač. 45 (12, 9 – 13)

Utorok, 19. jún

Svätý apoštol Júda, podľa tela Pánov brat
06:30 sl. sv. lit. (PZ 367); 18:00 csl. sv. lit. (HP 390); Ap. zač. 114 (Rim 14, 9 – 18); Mt zač. 46 (12, 14 – 16. 22 – 30)

Streda, 20. jún

Svätý hieromučeník Metod, patarský biskup
06:30 csl. sv. lit. (HP 112); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 111); Ap. zač. 117 (Rim 15, 7 – 16); Mt zač. 48 (12, 38 – 45)

Štvrtok, 21. jún

Svätý mučeník Julián Tarzský
06:30 sl. sv. lit. (PZ 112); 18:00 csl. sv. lit. (HP 113); Ap. zač. 118 (Rim 15, 17 – 29); Mt zač. 49 (12, 46 – 13, 3a)

Piatok, 22. jún

Svätý hieromučeník Eusebios, samosatský biskup
06:30 csl. sv. lit. (HP 114); 17:30 sl. sv. lit. (PZ 114); Ap. zač. 120 (Rim 16, 1 – 6); Mt zač. 50 (13, 3b – 9)

Sobota, 23. jún

Svätá mučenica Agripína
06:30 csl. sv. lit. (HP 115); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 115); Ap. zač. 97 (Rim 8, 14 – 21); Mt zač. 30 (9, 9 – 13)

Nedeľa, 24. jún

4. hlas. Piata nedeľa po Päťdesiatnici. Narodenie Jána Krstiteľa. Myrovanie.
08:00 csl. sv. lit. (HP 101, 391); 10:00 sl. sv. lit. (PZ 100, 369); Ap. zač. 103 (Rim 10, 1 – 10); Mt zač. 28 (8, 28 – 9, 1)
10:00 Odpustová slávnosť v katedrálnom chráme

Pondelok, 25. jún

Svätá prepodobná mučenica Febrónia

06:30 csl. sv. lit. (HP 109); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 108); Ap. zač. 121 (Rim 16, 17 – 24) Mt zač. 51 (13, 10 – 23)

Utorok, 26. jún

Prepodobný otec Dávid zo Solúna
06:30 sl. sv. lit. (PZ 109) 18:00 csl. sv. lit. (HP 110); Ap. zač. 122 (1 Kor 1, 1 – 9); Mt zač. 52 (13, 24 – 30)

Streda, 27. jún

Prepodobný otec Samson Pohostinný
06:30 csl. sv. lit. (HP 112); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 111); Ap. zač. 127 (1 Kor 2, 9b – 3, 8); Mt zač. 53 (13, 31 – 36a)

Štvrtok, 28. jún

Prenesenie pozostatkov svätých nezištníkov Kýra a Jána
06:30 sl. sv. lit. (PZ 112); 18:00 csl. sv. lit. (HP 113); Ap. zač. 129 (1 Kor 3, 18 – 23); Mt zač. 54 (13, 36 – 43)
18:45 Večeradlo obetované za kňazov

Piatok, 29. jún

Svätí, slávní a všechvální najvyšší apoštolí Peter a Pavol. Voľnica. Prikázaný sviatok. Myrovanie.
06:30 csl. sv. lit. (HP 393); 17:30 sl. sv. lit. (PZ 371); Ap. zač. 193 (2 Kor 11, 21 – 12, 9); Mt zač. 67 (16, 13 – 19)

Sobota, 30. jún

Zbor svätých, slávných a všechválnych dvanástich apoštolov
06:30 csl. sv. lit. (HP 395); 18:00 sl. sv. lit. (PZ 371); Ap. zač. 100 (Rim 9, 1 – 5); Mt zač. 32 (9, 18 – 26)
18:45 Novéna k Matke ustav. pomoci

Nedeľa, 1. júl

5. hlas. Šiesta nedeľa po Päťdesiatnici. Svätí nezištníci a divotvorcovia Kozma a Damián.
08:00 csl. sv. lit. (HP 102); 10:30 sl. sv. lit. (PZ 101); Ap. zač. 110 (Rim 12, 6 – 14); Mt zač. 29 (9, 1 – 8)
10:30 Primičná sv. liturgia
17:00 Večierenň

o. Peter Šturák ml.

 - zdržanlivosť od mäsa

200. VÝROČIE PREŠOVSKÉJ EPARCHIE

Po Prvej svetovej vojne vzniká samostatná Československá republika. V roku 1919 sa k nej pripojila aj Podkarpatská Rus. Národnostná pestrosť od počiatku vyžadovala veľmi obozretné štátne vedenie. Ku katolíkom patrilo 85% obyvateľstva republiky. Sv. Stolica uznala Československú republiku a vyslala tam nuncia Micaru.

V Čechách veľká časť národa zvažovala vo viere a presiakla materializmom. Dôkazom bolo strhnutie mariánskej sochy na Staromestskom námestí 3. novembra 1918. Vláda bola naladená proticirkevne. Prezident Tomáš G. Masaryk vyhlásil: „*Rím musí byť souzen a odsouzen*“. Významnou osobnosťou bol arcibiskup František Kordáč. Slovenský národ so svojím duchovenstvom, hoci v Uhorsku prešiel obdobím liberalizmu, pri prevrate nezakolísal vo viere a vo vernosti ku katolíckej cirkvi. Na Slovensku vzniká na ochranu cirkevných a národných práv Slovenská ľudová strana pod vedením Andreja Hlinku. Na biskupské stolce sa dostali ľudia, ktorým vláda nemohla z národného stanoviska nič vyčítať.

V roku 1920 Sv. Stolica vymenovala týchto biskupov: Marián Blaha - Banská Bystrica; Dr. Karol Kmetka - Nitra; Ján Vojtaššák - Spiš; apoštolský administrátor - Dr. Pavol Jantausch Ostrihomské arcibiskupstvo; Jozef Čársky - ap. administrátor v rožňavskom biskupstve, ktorý potom prešiel za administrátora do Košíc.

V roku 1925 vláda vydala takzvaný Malý školský zákon, ktorý veľmi poškodzoval katolícku cirkev v oblasti školstva. V dôsledku týchto krokov vlády a ďalej po úradnej oslave Jána Husa, Sv. Stolica prerušila diplomatické styky s republikou. K obratu dochádza v roku 1928, kedy bola uzavretá dohoda „*Modus vivendi*“ medzi Československom a Vatikánom, ktorá obsahovala okrem ohraničenia diecéz aj iné dôležité body.

Väčšina farností ostala na Zemplíne pod správou Mukačevskej eparchie. Nová štátna hranica spôsobila, že 21 farností pripadlo Maďarsku a spolu s dvoma farnosťami Mukačevského biskupstva

vytvorili v roku 1932 samostatný apoštolský exarchát so sídlom v Miškolci, s biskupom Antonom Pappom. Na Slovensku sa okrem farností Prešovského biskupstva nachádzalo tiež 76 farností Mukačevského a 4 farností Hajdudorožského biskupstva. Všetky spravoval mukačevský biskup so sídlom v Užhorode. Za nových pomerov prešovské biskupstvo spravoval spočiatku kanonik Mikuláš Russnák (1918 - 1922) ako generálny vikár. Narodil sa 30. apríla 1878 v Sopkoviach, v zemplínskej župe v kňazskej rodine. Po ukončení štúdií ho biskup Vályi poslal do seminára v Budapešti. Kňazskú vysviacku prijal 26. augusta 1900 a 30. apríla 1901 bol promován na doktora teológie. V roku 1928 bol menovaný za pápežského prelata. Ako profesor sa stal členom kolégia na Budapeštianskej univerzite. Taktiež bol profesorom v Bratislave na bohosloveckej fakulte. Po likvidácii gréckokatolíckej cirkvi bol internovaný, žil utiahnuto v kňazských domovoch. Zomrel v Bratislave v roku 1954 a je pochovaný na Martinskom cintoríne.

Križevacký biskup Dr. Dionýz Njarady, bol od roku 1922 správcom Prešovského biskupstva. Narodil sa 10. októbra 1874 v Ruskom Keresture. Študoval v Záhrebe. Vysvätený za kňaza bol 1. januára 1899. Po vysviacke sa stáva prefektom a neskôr rektorom seminára v Záhrebe. Dňa 3. júna 1914 bol Rímom menovaný najskôr za apoštolského administrátora Križevackej eparchie. Za biskupa ho vysvätil arcibiskup Lazar Mladenov 9. januára 1915 v Ríme. V roku 1920 sa stáva sídelným biskupom. Prešovskú eparchiu spravoval v rokoch 1922 - 1927. Svojou službou zabránil šíreniu náboženských nepokojov, ktoré súviseli s prenikaním pravoslávia na naše územie. V roku 1927 sa vracia do Križevackej eparchie. V rokoch 1938 - 1939 bol menovaný za apoštolského vizitátora na Podkarpatskej Rusi. Zomrel 14. apríla 1940 počas vizitácie v Mrzľom Poli v Juhoslávii. (koniec 10. časti)

Spracoval diakon R. Hreňo podľa knihy *Prierez dejinami Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku* od prof. P. Šturáka

